

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 2 (3164) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

A honvédcsaládokért

Néhány nap mulva országosan megindul a nagy gyűjtés a honvédcsaládok érdekében. Ujév első perceiben hangzott el Kormányzó Urunk hitvesének az a szózata a magyar nemzethez, amelyben bejelentette a gyűjtés megindítását s ennek érdekében az országos megmozdulást. Minden épkezléb egyesület, társadalmi szerv résztvesz ebben a gyűjtésben. Mindenkinek arra kell törekednie, hogy valamilyen módon hasznosítsa magát ebben a nagy akcióban.

De a legjobb részvétel, a leghasznosabb munkálkodás mégis csak az adakozás. Az tesz a legtöbbet, az segít hathatósan, aki ad. Szívesen és sokat.

A Kormányzó Ur hitvesének szózata nem koldusátogatásra, nem jótékonykodásra szólít fel, hanem hazafias kötelesség teljesítésére. Nem filéreléket kér és nem könyörödományokat akar összegyűjteni, hanem a haza iránti tartozásokat akarja egy nagy összefogásban odatenni a nagy nemzeti áldozat oltárára. Nem vonhatja ki magát ebből a nagy megmozdulásból senki. Nem mondhatja senki, hogy nem tud, vagy nem akar adni. Nincs olyan mentés, amely alkalmas lenne a félreállításra. A szörnyű orosz télben a legkegyetlenebb ellenség ellen harcolnak honvédsink kézen a legnagyobb áldozatra, az élet felajánlására is. Itthon remegve gondolunk arra, hogy a nagy tulerő és az időjárás viszonyosságai esetleg megingathatnák ezt a frontot. Remegve gondolunk arra minden pillanatban, hogy magyar vérnek kell hullnia az itthoniak békéjéért, bizalmáért és a jövő nemzedékek nyugalmáért. Mindnyájan egyek vagyunk abban az akaratban, abban az óhatásban, hogy a Don-menti front szilárd, erős és megdönthetetlen legyen. Nem állhatunk tehát félre az áldozathozataltól, hiszen bármit és bármennyit is adunk, még mindig nagyon keveset tettünk ahhoz képest, amit a honvédek teljesítenek. Amikor pedig a honvédcsaládok támogatására adakozunk, tudjuk azt, hogy a külső frontot erősítjük. Minél jobban állítjuk az itthonmaradt hozzátartozókat, annál nyugodtabb a kint harcoló honvéd, annál keményebben markolja meg fegyverét és annál biztosabban áll meg a reábizott helyen.

Mindenki tud adni. A szegény kevesebbet, a gazdag adjon sokat. Igen, sokat adjon. Tíz-husz pengővel nem lehet elintézni a sürgető kötelességet. Jól tudjuk, hogy egyeseknek még ma is nagyon jól megy és különféle helyekről a kelletténél is nagyobb jövedelmeket huznak. Jól tudjuk, hogy sokan még semmiféle áldozatot nem hoztak a háborúért. Ezeknek most példaadóan kell kiállniuk nem csak szóval, nem csak mások biztatásával, hanem a saját maguk tettével. A Kormányzó Ur hitvesének szózata ezekhez szólott elsősorban.

Két német légitakaraván szállt le Tuniszban a szövetségeseik arcvonala mögött

A keleti hadszíntéren újabb 94 szovjet páncélos harcokcsit semmisített meg a németek

Bernből jelentik: (B. T.) A szövetségeseik északafrikai főhadiszállásáról származó jelentések szerint német csapatok az utóbbi időben a Tuniszban levő szövetségeseik arcvonala mögé kerültek. E köteleket szállítórepülőgépek juttatták a szövetséges csapatok vonalai mögött levő területre. E jelentések szerint a legutóbbi napon a német csapatok két légitakaravánja szállott le a szövetségeseik arcvonala mögött.

A Pest írja: Zürichi jelentés szerint az afrikai harctér nyugati részén Tuniszban, a német csapatok támadást intéztek a Pont du Fahstól délkeletre levő angolszász állások ellen. A harc egész nap tartott. Amerikai repülők és páncélosok is résztvettek a védőharcban. A líbiai arcvonalról csak felderítő tevékenységet és légi harcokat jelentenek.

Rómából jelentik: (MTI) A Messagero a katonai helyzetről közölt heti

összefoglalójában megállapítja, hogy az északafrikai katonai helyzet az elmúlt héten lényegében nem változott. Tanéziában a német és olasz csapatok megszilárdították az elfoglalt állásaikat és visszavertek néhány ellenséges támadást. Az ellenség támadó tevékenységet fejtett ki Fezzan környékén. Az olasz előretolt egységek megtették a szükséges ellenintézkedéseket az ellenséges támadótevékenység visszaszorítására.

Tizennégy egységből álló angol hajórai futott be Gibraltárból a Földközi tengerre

Amszterdamból jelentik: (NTI) A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Associated Press amerikai hírügynökség híradása szerint Orgaz marokkói spanyol főbiztos új napján proklamálta a tengeri övezetnek a spanyol marokkói protektorátusba való bekebelezését.

La Lineából a Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Szombat reggel két re-

pülőgéphordozó, két csatahajó, valamint két cirkáló és nyolc romboló futott ki Gibraltárból repülőgépek kíséretében a Földközi-tengerre.

Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Félhivatalos kairói értesülés szerint, mint Londonból közlik feltételezhető, hogy a középkeleti angol légierő múltévi vesztesége 113 repülőgépet tesz ki.

Némileg megváltoztak a szovjet harci eszközök

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A német csapatok a keleti harctéren a január 2-i harcokban újra megsemmisítettek 94 darab szovjet páncélos harcokcsit, még pedig 58-at a Don vidékén, 5-öt Teropecnél, 5-öt Velikie Lubinal és 26-ot az Imen-tótól keletre.

Berlinből jelentik: A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti:

Egy német haditudósító arról számolt be, hogy a szovjet harci eszközök némileg megváltoztak. A jelentés szerint a szovjet csapatok új, nagy offenzíváknál ugyan még mindig a régi tanktipusokat használják, de azokat megerősítették elülső oldalukra forrasztott vastag vaslapokkal. A harcokcsik hernyótalpai csaknem egy méter szélesek. A repülők valóságban tévednek magukat a német vasútvonalakra. A szovjet csapatok speciális fegyvere továbbra is mindenütt a gránátvető, amelyet a legnagyobb hóban is

magukkal cipelnek. A gyalogos lövészek között jó sifutók vannak. Általában azonban a szovjet gyalogság nem lett jobb, hanem rosszabb. A gyalogság is „póthomlokpáncélzatot” kapott, mint a tankok. Ez a páncélzat a gyalogságnál az új zászlóaljából áll, amelyeket a szovjet hadvezetőség elitcsapatokká igyekszik kiképezni. Ezeket a zászlóaljakat a testileg legkiválóbb tartalékosokból állítják össze, akiket gyárakból és büntető táborokból hoznak a harctérre. Ezeknek a csapatoknak az élére szívesen állítanak igen fiatal vezetőket. Ezek mögött az elitcsapatok mögött tehát először a súlyos veszteségeket szenvedett régi hadosztályok állanak, másodsorban a nem nagyon jól kiképzett és rendkívül fiatal őszi újoncok, harmadsorban pedig a futólagon vagy alig kiképzett öregebb tartalékosok. A moszkvai hadvezetőség terveinek taktikai szempontból helyes

végrehajtását nem lehet minden további nélkül felismerni, de a csapatvezetők elég ügyesek a hadvezetés állandó változásában az új helyzethez való ösztönös alkalmazkodásban és a véletlenek hisználásában.

53 ellenséges repülőgépet pusztított el az olasz légierő az elmúlt héten

Berlin. (MTI.): Brit bombázó repülőgépek, mint a Német Távirati Iroda értesül, január 4-re virradó éjszaka első felében berepültek nyugatnémetországi terület fölé. A Ruhr vidék egyik városában a bombák a lakónegyedekben okoztak károkat. A polgári lakosság körében veszteségek voltak. Az eddigi jelentések szerint a támadó ellenséges repülőgépek közül néhányat lefotóztak.

Berlin. (MTI.) A NTL jelenti: Német nehézharcú repülőgépek január 4-re virradó éjszaka bombázták Hull kikötővárosát. A bombák telibetaláltak a kikötőberendezéseket. Különösen a város északi és nyugati részén, valamint a város közepén hatalmas tüzvészek keletkeztek.

Róma. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Az olasz légierő az elmúlt héten a Földközi tenger térségében 53 ellenséges gépet pusztított el. Az olasz repülőgépek elsüllyesztettek négy ellenséges kereskedelmi hajót. Egy hadihajót és több csapat szállító hajót súlyosan megromgáltak.

Berlin. (MTI.) A NTL jelenti: A jéges tengeri arcvonalon gyors német harcú repülőgépek a Halász félsziget előtt január 3-án elsüllyesztettek egy 500 tonnás kereskedelmi hajót és megromgáltak egy 6000 tonnásat.

London. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: A Daily Herald legújabb számában a tengeralattjáróvezetők komolyságát hangsúlyozza. Amerikai szakemberek értesülései alapján a lap azt állítja, hogy Németországnak ma nyolcszorosnyi tengeralattjárója van, mint két évvel ezelőtt és minden hónapban legalább húsz búvárhajót készítenek el. Ez lényegesen több, mint amennyit a szövetségeseik el tudnának süllyeszteni. Az a hibás állítás, hogy a németeknek nehézségeik volnának a búvárnaszádok legénységének kiképzésénél, vagy hogy a legénység szelleme nem volna kielégítő — írja a lap. — A tengeralattjáró fegyverem az új esztendőben is komoly fenyegetést jelent, különösen, amíg a tengelyhatalmak a semleges dél-amerikai államokból híreket kaphatnak az angolszász hajók mozdulatairól. — teszi hozzá a lap.

Két vadászgép „villámharca” huszonnégy szovjet repülőgéppel

Nyolc orosz gépet lőttek le kilenc perc alatt

(Honnét haditudósító szöveg.)

Keleti hadszíntér, 1942.
december hó.

A Don-kanyarban vagyunk, az egyik magyar parancsnokság magas figyelőállásán. Délután 4 óra. Csapatunk egész napos harcok után készülnek az éjszakai, amely itt kint szinte percek alatt borul ránk.

Voronyezsen túl a szovjet csapatok kétségbeesett támadó kísérletei mind vérbefulladtak, a várost nem tudták megközelíteni. Már-már azt hittük, hogy a mai nap eseményei befejeződtek. Lefelé tartunk a megfigyelőből, amikor a külön légi figyelő gongütéssel jelzi, hogy ellenséges repülőgépek jelentek meg.

Es valóban tőlünk délre jó magasan zárt egységben szálló szovjet gépeket pillantottunk meg.

— No mindjárt kapunk egy kis égi áldást! — mondja mellettünk a figyelő.

Tévedett. Az ellenséges repülőek elszálltak felettünk, nyugatnak kanyarodtak, majd hirtelen irányt változtatva, kelet felé tartanak. Távcsovel figyeljük őket. Tizennégy szovjet bombázó és tíz Rata vadászgép tart egyenesen Voronyezsenek. Izgatottan várjuk, mi lesz. Egyszerre csak páncérszék nőnek, terjednek fent a magasban a gépek körül. Erre a támadók széjelebb húzódnak és így közelítik meg a várost.

Még el sem érik a Dont, amikor ugyan- csak dél felől nagy magasságban két vadászgépünk jelenik meg. Mint valami ragadozómadarak, éles sivitással vetik magukat a szovjet gépek után. Azok nem is sejtik, hogy micsoda veszedelem fenyegeti őket, de ha látnak is a két vadászt, nem remélnék komolyan, hisz tíz Rata és tizennégy Martin — ezertünk — túl nagy falat két vadásznak.

De vadászaink nem így gondolkodtak. Az állásaink felett még magasabbra szálltak. Lentől az egész magyar arcvonal izgatottan, lélegzetvisszafojtva nézi, figyeli az eseményeket. Egy emberként szurkol mindenki a két hátor vadásznak, vajjon felveszik-e a harcot a túlerővel szemben.

Rövid idő telt így el. Vadászaink ezalatt az ellenséges gépek fölé kerültek. A szovjet gépek ravasz csellfogással élnek. Amikor túl közel robbannak hozzájuk légvédelmi ütegeink lövegjei, hirtelen füstöt eresztenek, a gépek „zuhanni” kezdenek, mintha „alálat” érte volna őket és pár száz méterrel arrébb nyugodtan folytatják útjukat tovább.

Már a Don előtt járnak a szovjet gépek, amikor a két hátor vadász egyszerre vág le a magasból. Mintha két vércse csapott volna le a mezőn az egerre, úgy zuhan lefelé a két vadász. Két csóvel lőnek egyszerre és pillanatok múlva két Rata füstölögve zuhan le a mélybe, a Don partjára. Néhány másodperc múlva a vadászok alulról törtek felfelé. Újra tüzelnek.

Eredmény: újabb két Rata zuhan a megemmisülésbe.

Mintha megszállottak ülnének a gépekben, úgy dolgozik a két vadász. Ha nem látjuk, nem is hisszük el. Talán filmfelvételnél gondolnánk a halálosan véres és komoly drámai játékot.

Újabb kanyarodás, majd újra felfelé jönnek a vadászok és immár a hatodik

**Hirdessen
a Magyar Lapokban**

ellenséges vadászgép csak lefelé.

Most már pánik tör ki a szovjet repülőek között. A megmaradt négy Rata és a tizennégy bombázó gyorsan irányt változtat és északkelet felé menekül.

A két vadász utánuk! Hátulról eresztenek beléjük egy-egy sorozatot, amelynek eredményeképpen egy bombázó és újabb Rata semmisül meg.

Az ellenséges bombázónak arra sincs ma idejük, hogy elérjék eredeti céljukat. Voronyezst, vagy a magyar és német állások fölött oldják ki bombáikat. Csak akkor kapnak észbe, amikor már saját állásaik fölött szállnak.

A bolsevisták a Don tulsó partján dermedten figyelheték a gyorsan lejáró drámát, a mieink pedig érthető nagy lelkesedéssel éljenek minden

egy-egy szovjet gép lezuhanásakor. A túloldalról egyetlen lövés sem esett, de annál nagyobb lehet odaát a zűrzavar és a jajveszékélés most, amikor a megmaradt 13 szovjetbombázó bombaterhét saját állásaik fölött dobták le!

Ezeknek bizony balszerencséje volt a tizenhárom szám.

A mi két vadásznunk pedig, amelyen türeményes gyorsasággal jelent meg a veszély pillanatában, a jól elvégzett ragyogó harc után éppen olyan gyorsan tűnik el arra, amerről jött.

Megnézzük az órákat:

Pontosan kilenc perc telt el azóta, hogy a két vadász feltűnt állásaink felett.

Rozsnyay Simon.

Elvileg a fajegy bevezetése mellett foglalt állást a faértekezlet

Internálják az árdragító fuvarosokat

Nagyvárad. Saját tud. Megirtuk, hogy a miniszterium kérdést intézett a törvényhatóságokhoz és kérte tegyenek javaslatot a fajegy bevezetésére vonatkozólag.

A polgármester hétfőn délelőttre értekezletet hívott össze, amelyen résztvettek a különböző érdekképviseletek kiküldöttéi. Az összes szempontok meghallgatása és vitatása után az értekezlet elvileg a fajegy bevezetése mellett foglalt állást, azzal a kikötéssel, hogy a jövő évi fakontingens ne legyen kevesebb, mint az ideig volt. A fajegy bevezetéséről, ha erre sor kerül, májusnál hamarabb nem lehet szó. Kérte az értekezlet a

várost, hogy irjanak fel a miniszteriumba újabb fakülfutásért.

Ezzel kapcsolatban fontos és a közönséget közelről érintő kérdéseket is szóvá tettek. Igen sok panasz hangzott el az utóbbi időben a fuvardíjakkal kapcsolatban. 35 fillér helyett ugyanis 5—6 pengőt kérnek a fuvarosok. A kérdés kivizsgálásával és ellenőrzésével Varga László tanácsnokot bízták meg. Aki a jövőben a fuvardíjakkal árdragítást követ el, internálni fogják.

Elhatározták még, hogy ellenőrizni fogják a magánosok fakészletét is és akinél a megengedettnél nagyobb mennyiséget találnak, azt lefoglalják.

HAZÁNK — NÉPUNK — JOVÓNK

Képes ujságokat katonáinknak!

Valamelyik napon egyik kedves ismerősöm megkérdezte tőlem nevetve: hogy vagy, te hírhedt gyűjtő? A kérdés kedvesen hangzott és én nem is kifogásolom az új címet, mert csakugyan már ott tartok, hogy nem tudok ellentálni a kísértésnek, hogy kérjék. A magam részére igen szívesen koldus lennék, de ha valami jó célra, a gyerekekért, a katonákért a közösségért kell kéregetni: vállalom.

Ugy érzem, felér bármilyen más sikerrel, ha azt látom, hogy valamelyik kéregető cikkekém belopja magát, mint valami kis angyal, az emberek szívébe, hogy az életnek a csunya forgatagában, nyitogatja a szíveket és az erszényeket.

Kedves, türelmes olvasóm, bocsánatot kérek, de ismét gyűjtök. Most nem pénzt kérek. A harctéren küzdő katonáink kívánságára és részére kér a Bajtársi Szolgálat képes lapokat, folyóiratokat, irodalmi termékeket,

hogy amikor fáradalmi között pihenéshez jut a honvéd, pihenés közben szórakozhassék is.

Ha már megvettük a saját szórakoztatásunkra, tájékoztatásunkra a képes folyóiratokat és ha elolvastuk, átnéztük, meleg, fűtött szobákban kiélvezük őket, ne sajnáljuk a fáradságot, hogy eljuttassuk a Bajtársi Szolgálat irodájába (Városháza, II. emelet kulturügyi osztály) hogy kijutva a harctérre ezzel is tolmácsoljuk hálánkat, figyelmünket honvédeinknek.

Hiszem, hogy a Bajtársi Szolgálat kérése megértő szíveket talál és Várad lakossága megérti az idők szavát, hogy a mostani életünkben semmi sem olyan fontos, mint hogy katonáink kívánságát teljesítve, hogy minél több érzelmi szálát szőjjünk az itthon és katonáink között és ezzel is fokozzuk hősi áldozatkésztségüket, bátor helytállásukat.

SOLTÉSZ KALMÁNÉ

Az Országos Magyar Cecilia Egyesület közle- ményei

Az O. M. C. E. nagyvárad-i latin szertartású egyházmegyei kerülete elnöke közli, hogy a kerület főtájkára, Andrási Ede okl. egyházkarnagy, zene-tanár (Nagyvárad, Flórián-utca 13.) levélben megkeresésre egyházzenei kérdésekben díjtalanul áll a főtisztelendő papság, valamint a kántor és egyházkarnagy urak rendelkezésére. Személyes tárgyalás minden csütörtökön 11—1 óráig az O. M. C. E. hivatalos helyiségében. (Nagyvárad, püspöki palota.) Közöljük még, hogy a főtájkár az egyházmegye bármely plébániáján készséggel és díjmentesen tart a hívek részére egyházzenei előadást és vele kapcsolatosan egyházi énekőrt, ha erre az illetőksek felkérlik. Az egyesület belépési nyilatkozatait rövidesen minden plébánia megkapja. Belépésünkkel a *Musica Sacra* nemes és nagyfontosságú ügyét támogatjuk, az illetményként kapott *Magyar Kórus* c. kitűnően szerkesztett egyházzenei folyóirattal egyházzenei kulturánkat növeljük, a folyóirat gazdag nótamellékleteivel pedig kórusunk, vagy a magunk kórtárat gazdagítjuk. Az egyesület évi, tagsági díja 8 pengő. (Nagyvárad, részletekben is fizethető.) Minden tag díjmentesen kapja a Magyar Kórus c. folyóiratot. A lap előfizetési ára egyébként évi 15 pengő! A főtisztelendő papság, a kántor és egyházkarnagy urak mellett szívesen látunk egyesületünk tagjai sorában a komoly egyházi muzsika iránt érdeklődő híveket is. Jelentkezés (akár levélben is) a főtájkár, vagy az iroda címén.

Megtartotta első ülését a fasiszta párt új direktoriuma

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A fasiszta párt újonnan megválasztott nemzeti direktoriuma vásárnap tartotta első ülését a Duce elnöklésével. A párttitkár felolvasta a Ducehoz intézett üzenetet, amelyben hangsúlyozták, hogy a párt legfelsőbb szervezete ma még inkább, mint a múltban, a Duce rendelkezésére áll és kész nyomban végrehajtani minden utasítást a háboru továbbfolytatására és a végső győzelem kivívására. A párt valamennyi tagja és az egész olasz nép rendkívüli hűséggel teljesíti a Duce utasításait ezekben a történelmi időkben. Azután a Duce tartott beszédet, rámutatva azokra az irányelvekre, amelyeket a pártnak a nemzeti élet minden szakaszán meg kell valósítania.

KÖNYVEK — FOLYOIRATOK

Rommel vezértábornagy naplója

Rendkívül figyelemreméltó könyv jelent meg a karácsonyi könyvpiacra. Szerzője: Rommel vezértábornagy, aki kétségtelenül a mai kor egyik legérdekesebb és legrejtélyesebb egyénisége. A könyv naplószerű írás, címe: *Gyalogság előre! Élmény és tapasztalat*. Katonák számára ez a könyv a hadvezetés iskolája, az ifjúság számára ragyogó példa. A könyvet Rommel saját rajzai díszítik. A kötet a Danubia kiadásában jelent meg. Ára kötve 9.80 P.

Honvédeink erős szovjet támadást vertek vissza a Don vidékén

Tovább folytatták előnyomulásukat a német és szövetséges csapatok a nagy Don-kanyarban. Tuniszban újabb területnyereségre tettek szert a tengelycsapatok

Háborus kormány alakul Washingtonban

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti harcterről: Szombaton elsősorban a Don és a Volga között, a Don középső szakasza mentén és az Ilmen-tótól délkeletre voltak súlyosabb harcok. A bolsevisták a legnagyobb erőfeszítések ellenére sem bírtak említésre méltó eredményeket elérni. A Terek vidékén az időjárás akadályozta a nagyobb harci cselekmények kialakulását. A Dontól délre a bolsevista támadási akciók összemomlottak a német és szövetséges csapatok összpontosított elhárításában. A bolsevisták itt két nap alatt 67 páncélost 27 löveget 5 Stalin-orgonát és két légvédelmi üteget vesztek. A Don északi partján a szovjetnek csekély területnyerésért óriási emberáldozattal kellett fizetnie. A Don nagy kanyarulatában és a középső szakaszon a német és szövetséges csapatok tovább folytatták előnyomulásukat, bár a szovjet csak szívs harcok után engedte át az újabb területeket. A gyülekező szovjet páncélos alakulatokat teljesen szétverték. A magyar tüzérség olyan kiváló célzással vette tűz alá a bolsevisták támadási gyülekezését, hogy a gyalogságnak be sem kellett avatkozni a harcba. A keleti arcvonalon a harcok súlypontja továbbra is Velikije Luki mellett van, ahol a német fegyvernemek példás együttműködése hárítja el a bolsevista támadásokat. Tizezrekre rug az elesett bolsevisták száma a német állások előtt, de még mindig úgy látszik, hogy minden elesett bolsevista helyére kettő áll harcba a németek ellen. Egyes helyi jellegű betöréseket a német csapatok helyreigazítottak. Szombaton is visszaverték a bolsevisták minden támadását és Velikije Luki továbbra is német kézen van.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a tuniszi harcokról: Észak-tuniszban az algiri határ irányában újból visszaszorítottuk az angolszász csapatokat. Ezuttal került sor nagyobb amerikai kötelék bevetésére, azonban eredménytelenül. Medjed el Babtól délre szétvertük ellenséges páncélos gyülekezéseket. Dél-tuniszban könnyen visszavertük a rosszul felszerelt francia csapatok támadó kísérleteit. A foglyul ejtett franciák különösen az amerikaiak bánásmódjára panaszkodtak. A német légierő mindenütt eredményesen támogatta a harci tevékenységet.

Meghiúsultak az ismételt szovjet támadások Velikije Luki ellen

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnokság közli: A Don vidékén tovább tart a súlyos elhárító esata. Az ellenséget az egész arcvonalon visszavertük. A bolsevisták 38 páncélost vesztek. Magyar csapatok

visszaverték a szovjetnek erős tüzérségi tüzzel támogatott támadását. Kalugától nyugatra sikeres támadó vállalkozások során felmorzsolunk egy szovjet zászlóaljat. Sok harciállást és kiserődöt szétromboltunk. Foglyokat ejtettünk. Az ellenség ismételt támadásai Velikije Luki ellen megghiúsultak. Az Ilmen-tótól délkeletre a szovjet csapatok sok páncélos harcbavetésével megismételték hiába való támadásaikat. 26 ellenséges páncélos

csit megsemmisítettünk.

Libiában tüzérségi tüzzel visszavertük az ellenség előretöréseit. Az angolok légi harcokban hat gépet vesztek. Tuniszban támadó vállalkozásaink során újabb területnyereségre tettünk szert. Német gépek éjjel-nappal elsüllyesztettek egy tizezer tonnás ellenséges kereskedelmi hajót. Tunisz és Algir határán hatásosan támadtak pályaudvarokat. Az angolok 15 gépet vesztek. Saját vesztesé-

Háromszáz új szovjet táborkot neveztek ki

Stockholm. (MTI.) A Német TI jelenti: Az Economist a katonai helyzettel kapcsolatban azt írja, hogy az utóbbi időben lezajlott hadműveletek a keleti arcvonalon megmutatták, hogy mennyire erősek a német védelmi vonalak. A szovjet csapatoknak, bár mindent elkövettek, mégsem sikerült az ellenséget Stalingrádnál visszaszorítani. A lap szerint feltűnőnek tartják Angliában, hogy a szovjet vezérkarban messzemenő változásokat eszközölnek. Az utóbbi időben 300 új táborkot neveztek ki, köztük politikai biztost. Londonban felvetették a kérdést, miért volt szük-

ség erre az intézkedésre. Nem látszik hihetőnek az a feltevés, hogy a szovjet táborkokban ilyen sokat vesztett volna. Ez a hetedik rejtvény, amelyet a Szovjet ebben a háborúban Angliának feladott — írja a lap.

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az főhadiszállás 953. közleménye: Sirte vidékén eredményes tüzérségi tüzzel ismételt visszavertük az ellenséges páncélos osztagokat. Fenzadban az ellenség előretörése megghiúsult a szaharai légikötélektől támogatott helyőrségeink szívs ellenállásán. Tunisz szakaszán a tengely csapatai újabb térszereségre tettek szert. Két

Kedves olvasóimnak, vevőimnek és ismerőseimnek nagyon boldog és békés újévet kívánok

Simon Lajosné

kölcshonkönyvtáros,
könyv- és papirkereskedő
Szent János-utca 41.

Boldog újévet kíván barátainak,
ismerőseinek és vevő körének

Szabó Sándor

börkereskedő,
Nagyvárad, Kossuth-u. 11.

günk nem volt. Német buvárnaszádok egy Oránba befutó hajókaravánból elsüllyesztettek egy 8.000 tonnás amerikai lőszerszállító hajót.

Német harci gépek szombaton is eredményesen folytatták támadásaikat az angol partvidék ellen.

harcikocsit zsákmányoltunk és mintegy 10 angol ejtőernyőst foglyul ejtettünk. Egész nap kölesönösen heves légitévékenység folyt. 22 ellenséges gépet lelőttünk. Az angol és amerikai repülőgépek tuniszi helységek ellen intézett támadásai csekély kárt okoztak. Egy kórházban hét ember meghalt, 20 megsebesült.

Amsterdam. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálati iroda egyik jelentéséből kitűnik, hogy Timosenko tábornagyot már hat hónappal ezelőtt Zsukov tábornok váltotta fel a Voronyezstől Stalingrádig terjedő arcvonal parancsnokságában.

Tunisz hű marad Franciaországhoz

Vichy. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Estaba tengernagy, Tunisz főbiztosa újv alkalmából Petain tábornaghoz üzenetet intézett Tunisz lakosága nevében, amelyben hűségét és engedelmességét fejezte ki a francia kormány rendelkezései iránt. A tuniszi bej uyanacsak üzenetet intézett a tábornaghoz, amelyben hangoztatta, hogy a beállott események még szívesebben Franciaországhoz csatolják Tuniszt.

Berlin. (MTI.) A NTL jelenti: A francia nyugati part közelében vasárnap délben vadászkísérettel közeledő

brit bombázók kötelékéből a német vadászok az eddigi jelentések szerint 15 többmotoros repülőgépet lőttek le heves légi harc közben.

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: A Daily Express jelentése szerint az angol hadügyminisztérium háborus jelentést közöl, amelyben a tuniszi harcokról, illetve a Tunisz és Bizerta elleni támadásról azt mondja, hogy az tulságosan nagy feladatot rótt az első angol hadseregére. A tengelyhatalmak gyorsabbak voltak.

Eltolódik De Gaulle amerikai látogatása

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint, De Gaulle még nem kapott végleges választ december 25-i jegyzékére, de Giraud ideiglenes választ juttatott el De Gaullehoz, közölve vele, hogy nagyon örülne, ha találkozhatnának, egyben hozzátette azonban, hogy előzetesen meg kell vizsgálni De Gaulle néhány javaslatát. A London és Algir közti tárgyalások módja — mondja az angol hírszolgálat közlése — aránylag igen lassu és ennek következtében a tárgyalások elhúzódtak. A helyzet jelenleg kényes és az az általános benyomás, hogy De Gaulle amerikai látoga-

tása, valamint a De Gaulle és Giraud közötti találkozás eltolódik olyan időpontra, melyet csak az események menete határozhat majd meg.

Fehérkönyv az Egyesült Államok külpolitikájáról

Genf. (MTI.) A NTL jelenti: Washingtonból jelentik: A szövetségi fővárosban ezidőszent egy háborus kormány felállításáról tárgyalnak. Ezek a tervek — jegyzik meg beavatott körökben — a kongresszus megnyugtatót célozzák.

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda diplomáciai munkatársa írja: Nem mi, hanem egy semleges megfi-

gyelő tette azt a megállapítást, hogy Nagybritannia és Argentina közötti jegyzékváltás a legerősebb nyomást jelenti azok között, amelyeket Anglia és Amerika az utóbbi időben Argentinával, valamint más tengerentúli és inneni semleges államokkal szemben kifejtett. Ugyanennek a megfigyelőnek — az illető a Stokholms Tidningen londoni tudósítója — az a nézete, hogy a nyomás tovább fog tartani és célja a háború kiterjesztése. A megítélés különösen figyelemreméltó, mert bármennyire tagadják az angolszászok, sok jel bizonyítja annak a nézetnek helyességét, hogy angol és amerikai katonai, valamint politikai körökben igyekeznek a semleges államokat a háboruba berántani.

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint az amerikai külügyminisztérium vasárnap fehérkönyvet adott ki, amelyben „Pearl Harbour óta eltelt egy esztendő alatti második világháborút megakadályozó” tevékenységet ismertetik. A fehérkönyv hír szerint részletes áttekintést nyújt az Egyesült Államok külpolitikájáról.

Nagyvárad térképe

fekete nyomással P. 1-60

kapható a

MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

97 gyermek született és 25 haláleset volt Bácsjózseffalván az elmúlt esztendőben

Dr. Németh Kálmán plébános adatokkal válaszol a bácskai telepesszékelyelekről elterjesztett rágalomokra

Kedves levelet hozott a posta régi jó ismerősünktől, dr. Németh Kálmán bácsjózseffalvai plébánostól. A levél a következő:

„Drága Szerkesztőség!
„Forrásból” születik ez a levél, mint a fehér ostya az otyasütővas tüzes pici katonagyán. Boldog újszövödöt kívánok ezzel a forrással Szerkesztő úrnak, akik dajkáltak és a tollukkal kipiszkálni segítették a bukovinai székelység ügyét. Bármennyire kellemetlen elhinnie a sváb, sokác, bunyevác, valamint a telepítésért nem éppen rajongó főúri füleknek azt, hogy boldogok vagyunk, mégsem lehet megváltoztatni az édes magyar szívnek annyira jóleső tényét, hogy igenis azok vagyunk. Azért fontos ennek a megállapítás, mivel a mi hátunk lett a hazakészülő Moldova ugródeszkája. Ha össze is hasorotnák ezt a hidat, Szerkesztő úrakkor is meggyőződésünkhöz és bekötésünkhöz igazmondó, szent magyar papirrossal, amelynek számára most egy hiteles híresekét küldök. Ahol összeomlik árvaik egy falu és nemesek a falut építi vissza a nép, hanem a muzsikáló kúton kívül intézmények sorozatát létesíti önérejtől és ahol utánpótlásnak mégis 97 gyermek tud születni 25 halottal szemben, akik közé még 3 Don-parti hősihalott is tartozik, ezt a tisztes kiírtani nem lehet.”

Következik ezután a levélben a hiteles híresekét leírása emígyen:

Az aranyos mérleg

Ninccsen kedvesebb évvégi mérleg, mint a frissen telepített bukovinai székelység népesedési statisztikája 1942-ről. Ezuttal Józseffalvának, a Bukovinában a legkiebb székel falunak népesedési mérlegét adjuk. Annak ellenére, hogy a talajviz lerombolt 80 házat és a vissza-telepítéssel járó bajok próbára tették a lakosság egészségét, mindazáltal csupán 25 haláleset fordult elő ebben az évben a hősi halottakkal együtt. Ezzel szemben karácsonykor már a 97-ik újszülött híszékelv kereszttelték csupán ebben a faluban, Józseffalván. Ez a tény igen erős cáfolata a sokféle mende-mondának, amelyekkel semmiképpen sem magyar szívek próbálták elgáncsolni a telepítés sikerét. A székelység rágalmozásán kívül legujabban azt terjesztették, hogy a megváltoztatott klíma miatt rakásra kell halniok és nemeokára el is fogynak. A mindenkitől ellenőrizhető statisztikára nemesok a lakosság aránylagos megnégyezereződését mutatja, hanem azt a gondolatot is felébrészi az olvasóban, hogy hasonló módon a jobb-körülmények között élők, a gyökérverés nehézségeitől megkímélt többi magyarság ezama csupán egyetlen emberöltő alatt 56 millió lehetne.

Az aranyos mérleg után tovább folytatódik a levél:

Nem pusztulnak ki az áttelepített székelyek

Mi magyarok szerettük széttépni azt, ami a miénk és amit karácsonyi ajándékunk adott az Isten. Játékrontó hajlamunk kényezere folytán, amellyel már „karácsony este megnézzük a fűrészpont a viaszhaba hasában”, ezen hajlam folytán sokkal több nálunk Sza-

bó Dező pici epigonja, mint magyar evangéliumok írója vagy elhívője. Alighogy megölelték minket, sokan már is híresztelni kezdték a bácskai székelyekről, hogy egy részük iszákos és elégedetlen, másik részük pedig visszazökött. Ez a hazugság-hullám is elült, de legujabban másik indult, hogy azt mondja:

— Kipusztítja őket a tuberkulózis és hogy az alföldi klíma, a bácskai föld nem nekik való.

A valóság azava a fenti kis közlemény. A közlést köszönöm. Áldja meg a jó Isten építő szívüket és tollforgató kezüket további meleggel, erővel és kegyelemmel. Isteni szolgálatukat szívvelből közöni testvérük

Bácsjózseffalva, 1942. december 29.

Dr. Németh Kálmán,
plébános.

Pénzért árulják a hideg fürdővizet a Rimanóczy-fürdőben

— Sürgős orvoslást kér egyik olvasónk a visszaélésekre —

Nagyvárad. Saját tud. Ismeretesek azok a panaszok, amelyek a Rimanóczy-fürdővel kapcsolatban az utóbbi időben felmerültek. Egyik olvasónk most levelet intézett hozzánk, amelyben újabb panasz hangzik el. A levelet minden kommentár nélkül közöljük:

„Mélyen tisztelt Főszerkesztő úr! Tisztelettel kérem, szíveskedjék alábbi soraimnak b. lapjában helyet adni. Én is azok közül vagyok, akiknek nincs otthon fürdőszobájuk s így kénytelenek a Rimanóczy-fürdőbe járni. Azonban ez nem olyan egyszerű dolog. A fürdőt még mindig a régi zsidó tulajdonos vezeti, akinek nem az a fontos, hogy mit nyújt a közönségnek, hanem az, hogy mit tud bevételni s arra gondol, hogy minél több legyen a jövedelme. Január 3-án elmentem a fürdőbe. A jegyet szabályszerűen megvettem. 1.90 pengőt fizettem egy kádfürdőért. Alig léptem azonban be a fürdő helyiségébe, a személyzet egyhangúan azzal fogad, hogy kár volt eljönni, mert nem tudnak vizet adni. Kérdeztem a baj okát, azonban nem tudtak válaszolni rá. Vártam egy egész félórát 8 másik vendéggel együtt, míg végre kijelentették, hogy lehet fürdőni. Nagy sietve elfoglaltam a számomra kijelölt kabint,

azonban nem tudtam fürdőni, mert a víz jéghideg volt. Csengtettem a kiszolgálónak, aki hejött és nagyon udvariasan tudomásomra adta, hogy minden hiába. Elment a titkárhoz, de az sem tudott csinálni semmit, mert a még mindig ottlevő zsidó nem törődött a panasszal. Kértem, mélyen tisztelt Szerkesztő úr, hogyan történhetik meg ilyesmi egy százezres város egyetlen gőzfürdőjében? Nem szörvénys jelenség ez, hanem állandó állapot. Éppen ezért kérjük az illetékes hatóságok azonnali közbeavatását.

Még hozzátesszem azt is, hogy nem csak a kádfürdővel történt így, hanem a közös gőzben is, ahol vagy 70 ember didergett a hidegben egy darabig, míg végül is megunta az egészet és pénze elvesztésének tudatával felöltözött és eltávozott.

Fogadják a közlésért hálás köszönetemet.

Nagyvárad, 1943. január 3.

Macsicska Mihály,

előfizető,

Nogáll utca 4. sz.”

A levélhez kommentárt fűzni felesleges. Csak annyi a megjegyzésünk, hogy valóban rendet kell teremteni a sorozatos panaszok ügyében.

Január 1-én életbelépett a cementárak készítésének szabályozása

A Magyar Tudósító jelenti: A háborús viszonyok folytán szükségessé vált a cementáru termelés racionalizálása. Az iparügyi miniszterium jóváhagyásával a cementipari és műköipari vállalatok a gyártmányok számát erősen

csökkentették és egyszerűbben előállítható termékek készítésével igyekeznek pótolni a munkaerő és nyersanyag hiányt. A racionalizálási program január 1-én lépett életbe. Bator osöveket ezentul raktárra kizárólag portlandc-

mentből készítenek. Tappascöveket raktárra nem gyártanak, a gyártást pedig csak hosszabb határidőre vállalják. Kábelcsöveket szintén csak rendelésre készítenek. Január 1-től megszűnt a cementlapok gyártása. A mozaiklapoknál pedig gyártási korlátozásokat léptetnek életbe. Bizonyos méreteket gyártanak csupán, a színeket szintén racionalizálták. A műkölépcsők gyártásánál ugyancsak egyszerűsítéseket foganatosítanak. Ebből a célból a közelmúlthban tervpályázatot hirdettek, amely január 15-én jár le. A jövőben csak a tervpályázat alapján kialakult típusú, illetve méretű műkölépcsőket fognak gyártani. Egységesítették a szakma keretén belül az árjegyzéket is.

Merényletet akartak elkövetni egy sofőr ellen Szalonta határában

Nagyvárad. Saját tud. Temesvárról menekült a román uralom elől Ridvöl Károly s azóta Szekesfehérváron telepedett le és most vissza akart ezökní Romániába. Eljött vadházasársával Nagyváradra s innen taxival igyekeztek Szalontára. Szalonta határában megállították az autót s közben Ridvöl Károly zseblámpával fejbeverte a sofőrt. A sofőr egy pillanatra elvesztette eszméletét, de hamarosan magához jött s delakodni kezdtek. Éppen ekkor közlekedett autóján Korda Ödön, az ináncsi balastó bérlője s ő sietett a szorongatott váradi sofőr segítségére. Ridvöl és vadházasársát, autóval bevitték a rendőregre, ahol most folyik a nyomozás s merénylet és szökési kísérlet ügyében.

Bankigazgatók a pincében

Mint ismeretes, a Francia Észak-Afrika ellen intézett támadás alkalmával az angolok mindjárt magukkal hozták a csapatok részére szükséges különleges angol bankjegyeket és a gerinai frankot is. A rengeteg bankjegy összecsomagolása nem kis nehézséggel járt, amint most az „Exchange” közli, mert hiszen az egész támadást a legnagyobb titokban tervezték ki. Mármost, hogy az Angol Nemzeti Bank tisztviselői közül se szerezzenek túl sokan tudomást a terről, a tiszteletreméltó bankigazgató uraknak személyesen kellett becsomagolni a pénzt. Az este beálltával csöndben leosontak a pincébe az angol bankjegyeket és a késő éjszakai órákig lázasan rakták össze kötegekbe a bankjegyeket, amelyek az angolszász katonák kellemes életét voltak hivatva biztosítani Francia-Eszakafrikában. Most már tudják a tisztviselők végre, hogy miért túlóráztak annyit az utóbbi időben főnökeik . . .

Szolgálatos gyógyszer-tárak

Barla és Zsigmondovics Aranykereszt. Teleki-utca 2. telefon 16-32.

Dr. Rätz Rudolf Korona gyógyszer-tár. Hitler-u. 1., telefon 13-76.

Sebestyén A. Dianna gyógyszer-tár. Gilányi-u. 17., telefon 22-57.

Dr. Raáber A. Szent István gyógyszer-tár, Mikszáth-u.

A gyógyszer-tárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombathat reggelig tart.

„Uttörő keresztény film“ a gyávaságról és a bátorságról

Hozzászólás a főváros legérdekesebb karácsonyi filmsikeréhez

Érdekes filmet forgatnak az egyik nagyvárad mozgószínházban. Új magyar alkotás, amelyről az „Egyedül vagyunk” című hetilap azt írja, hogy a karácsony legérdekesebb filmsikere volt. Meg is szólaltatja szerzőjét Matolcsy Andort és elmondhatja vele a film elkészítésének történetét. A film címe: Gyávaság. Állítólag társadalmi film és főképpen lélekábrázolással foglalkozik. Szelezky Zita és Hajmássy Miklós játsszák benne a főszerepeket.

Tehát állítólag társadalmi film és lélekábrázolás van benne. Érdekes azért részletesebben foglalkozni vele. Lássuk előbb a film meséjét.

Fiatal egyetemi tanár — magas, erősen fértias és meghatóan naiv — él, érdekelt fiatal, gazdag, csinos, aranyzóke feleségével. Ugy látszik azonban, hogy nem igen értik meg egymást. Az asszony nagyvilági nő, a férj szenvedélyes tudós. Nyári üdülésre az egyik jobbra megy — a Balatonra — a másik pedig rokonhoz, vidékre, dombok, fenyvesek közé s a dombok között züggő, tajtékzó kis „hegyi” patak mellett vakító fehér ragyogó kastélyba.

Telik, mulik az idő és az asszony hirtől, bár maga sem tudja, hogy miért. A férj a természetet hűs ölében nyaral. Környezete: a néni és a két leány, akik közül az egyik természetesen az igazi. Marikának hívják és tizenöt éves lesz. Igazi bájdos vadvirága az emberi nemnek. Telnek, mulnak a napok cimbalommal, a fátalep kisvasutjával, a rajztömbbel, felhőszakadással, amely elmosza az utat. A nyaralás vége természetesen nem lehet más, mint a fiatal egyetemi tanár és Marika halálisan szép és ellenállhatatlanul rokonszenves nagy szerelme.

Közben az asszony is megunja a fiúját a Balaton mellett és a félredobott szerelmes fiatalember leleplező levelét megelégedő szintén a „fenyves” dombok között békésen alvó vidéki kastélyba siet, természetesen a fátalep kisvasutján. A férj ugyanakkor érzékeny és romantikus búcsú után hazaindul. Elmegy, Gyáva. A kisvasutat azonban találkoznak. Ezután már gyorsan peregnék az események. Marika a halálba akar szánkálni a meredek pályán lefelé rohanó kocsival. A férj leküzdő „gyávaságát” leleplezi magát a feleség előtt és elrohan. Rohan és egyre csak rohan, hogy lekiabálhasson a mélység felé vágató kis vasúti kocsin halálba révedező tekintetű leányhoz: Marika, fékezz!

Nem drámai? Nem lélegzetelállító? Marika csakugyan fékez. A kocsi megáll. Egymáshoz rohannak. Az asszony meglátja és egy másik kocsin visszafordul. Az egymásról párt egy szép fasor között elindul a szebb jövő felé...

Tehát megtört a gyávaság. A férj, a szerény, gyermekesen naiv, meghatóan széplelkű tudós tanár „leveti” magáról a rosszul sikerült házasság bűncsejt, Marikát boldogítja és ezzel maga is boldog lesz. Nem gyáva, nem olyan, mint azok, akik meghunyászkodnak holmi ósdi társadalmi konvenciók, egyházi törvények előtt. Mielőtt rátérnénk a film cselekmé-

nyének és tendenciájának tárgyalására, el kell mondani még valamit a filmről, az ábrázolt típusokról, a típusokat kirajzoló és jellemző jelenetekről. Már csak azért is, mert az Egyedül vagyunk legutóbbi számában megszólal Matolcsy Andor, a szerző s nyilatkozik az Egyedül vagyunk így vezet be:

„A pesti elsőhentes mozikkban nagy sikerrel játsszák Matolcsy Andor első társadalmi filmjét: a Gyávaságot. A minden bevezetés és magyarázat nélküli jelenetek, bámulatosan kevés képaláírás, szaggatott gyors cselekmény, a lélekábrázolás roppant filmszerűsége értékes, úttörő helyet biztosítanak Matolcsy Andor filmjének a most feltörő keresztény magyar filmgyártásban”.

Már most a nevezett „társadalmi filmben” szerepel egy fiatal, tudós egyetemi tanár, aki az édesvízi halak életét kutatja roppant odaadással. Annyira kutatja, hogy hálószobájában is akvárium áll. Lefekvés előtt jól megnézi a csillagok üvegtekőben uszkáló állatokat, karóráját az ágy előtti szőnyegre helyezi, papucsát az éjjeli szekrényre (mert a tudós szórakozottságát csak kell valahogy érzékeltetni!), kezébe vesz egy tudományos könyvet és ágyának dől, azaz még éjjel is szomjúhossa és issza a tudomány nektárját.

Annyira sekély, erőltetett, mesterkél az egész beállítás, hogy a néző önkéntelenül is azt kérde: nem lett volna jobb lefényképezni egy névjegyet, amely a tudós tanár kiváló képességeit is feltüntette volna. Mert a filmben használt eszközök hihetetlenül primitívek. Az akvárium legfeljebb szobadisz lehetne. A karóra és a papucs cseréje esetleg a holdban történhetik meg, az elegáns hálóruhában cigarettázó és olvasó férfit pedig elavult elölt regényt olvasó polgárnak tarthatja mindenki.

Igy mehetünk végig a darabon. Meghatározatlan típusok, jellemek. Azt sem tudjuk, ki miért él úgy és ott, ahogy és ahová a szerző kiállította. Tölgyessy és Boronkay azért van a darabban. Plébanos is. Igaz, hogy őt csak a legfelszültebb odatigye-léssel lehet észrevenni. Egyébként ugyanolyan típus, mint a világháború előtti zsidó szindarabok, kis regények, eszem-iszom, szüklátókörű, „idejétmúlt” elveket hangoztató guny-figurája.

Az „Egyedül vagyunk” lélekábrázolást emleget a filmmel kapcsolatban Kerestük, kutattuk is benne ezt a lélekábrázolást, de hiába. Az egész cselekmény olyan vérszegény, annyira sablonos és annyira a felszínen történik benne minden, hogy a lélek még csak meg sem mutatkozik, nem hogy örvénylő mélységei feltárulnának a néző előtt. Közönséges ponyvahistória a rosszul sikerült házasságról, a rossz asszonyról, a megcsalt, de az „igazi” nő megtalálásával teljesen kárpótolt férjről, aki leküzdő „gyávaságát” és nagy bátran elindul a boldogság útján.

Az egész beállítás az író felfogásának a dolga. Azonban ezt a beállítást semmiképpen sem lehet és szabad a „most feltörő keresztény filmgyártás” úttörőjének nevezni. Keresztény

azt jelenti, hogy krisztusi. Krisztusi értelemben pedig az egyszer érvényesen megkötött házasság semmiféle „bátorsággal” félre nem dobható és pedig azért nem, mert az egész életre szól, akármilyen rosszul sikerült is. Az élet gyakran ir drámát és tragédiát azoknak az életéből, akiknek házassága boldogtalan, akik nem jól választották meg egymást. Lelki mélységeket is találhatunk az ilyen életekben, de a gyávaság és a bátorság kérdésének feltüntetni olyasvalamit, ami emberi akaratlan és tehetetlenül felüli törvények tiszteletben tartását, vagy megszegését jelenti: ez

Ismét fellángolt Palesztinában az arab függetlenségi mozgalom

Antarktiából jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Palesztinában az arab függetlenségi mozgalom ismét fellángolt. Egy zsidó kolóniát Tel-Avivban megtámadtak az arabok. A zsidó rendőrség és az arabok közti összeütközés során 3 zsidó rendőr életét vesztette és több megsérült. Az arab sza-

badságharcosok veszteség nélkül vonultak vissza.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Nagybörjől jelenti az angol hírszolgálati iroda, hogy az angol hatóságok 14 hindult halálra, 27-et életfogytiglani kényszer-munkára ítélték, mert résztvettek a szabadság-mozgalomban.

Összeesett az utcán és meghalt dr. Ferenczy Tibor, nyug. budapesti főkapitány

A MOT jelenti: Szombaton éjjel egy braker a Nádor-utca 5. számú ház előtt agyazéhlődés érte Ferenczy Tibor dr nyug. budapesti főkapitányt, országgyűlési képviselőt. A volt főkapitány az utcán meghalt. Dr Ferenczy Tibor Laky Dező volt közellátási miniszter, egyetemi tanárnál volt vendégségben. Hazafelé menet a Nádor-utcában köhögési roham lepte meg és összeesett. Mire a mentők a helyszínre érkeztek, már nem lehetett rajta segíteni.

Ferenczy Tibor dr 1881-ben született Debrecenben. Mint joggyakornok kezdte pályáját a budapesti Táblánál. A

világháború kitérősekor Debrecenben volt ügyész. A világháborút végigküzdötte és annak befejezése után, mint rendőrfőtanácsos lépett a rendőrség szolgálatába. Nyolc éven át volt a szombathelyi kapitányság vezetője és innen nevezték ki 1932-ben a budapesti főkapitánysághoz. A főkapitányi tisztelet öt évig töltötte be, majd nyugalomba vonulása után a politikai életbe kapcsolódott bele. A legutóbbi választáskor Debrecen országgyűlési képviselőjévé választotta. Halála mély részvétet keltett országwide. Temetése felől még nem történt intézkedés.

Át kell venni a kereskedőknek a tipuscipókkal együtt a facipókat is

A Lábbeli Központ értesítette a kijelölt cipőkereskedőket, hogy a részükre kiutalt tipuscipők számlaösszegének öt százaléka erejéig úgynevezett hollandi típusú facipókat tartoznak átvenni. A Cipőkereskedők Egyesülete a közellátási miniszterhez fordult ebben az ügyben és kérte a rendelkezés visszavonását, miután a facipókban nincsen nagyobb forgalom és a kereskedőknek nagy megterhelést jelentene, ha nagyobb összegeket kellene ilyen árukba befektetniük. A közellátásügyi miniszter a beadványra most értesítette a Cipőkereskedők Egyesületét, hogy e

rendelkezést továbbra is fenntartja, mert a facipók népszerűsítése országos érdek. Egyébként is a hivatalos rendelkezések alapján beszerzendő facipó mennyiség egyszeri ellátmányt képez és így az érdekelt kereskedők vagyoni károsodását nem idézheti elő. Ennek következtében a tipuscipőt árusító kereskedők kötelesek megfelelő mennyiségű hollandi facipót is készpénzért átvenni. (Magy. Tud.)

Kávéházakban és vendéglőkben kérte Magyar Lapok-at.

Megjelent Nagyvárad lakásbérleti szabályrendelete

Mire terjed ki a szabályrendelet? Hogyan kell kötni szerződést?

(Tizenkilencedik közlemény.)

Házfelügyelő alkalmazása. — 58. §.

(1) Ha a háztulajdonos az 57. §. (1) és (2) bekezdésében meghatározott tennivalók elvégzésére házfelügyelőt (házmester) alkalmaz, ily minőségben nem alkalmazhat oly egyént,

a) aki nem önjögn.

b) aki magyarul beszélni, olvasni és írni nem tud és

c) akit vagy akinek vele közös háztartásban élő házastársát büntette miatt, vagy az állami és társadalmi rend, a magyar állam vagy a magyar nemzet megbecsülése ellen, a szemérem ellen vagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt, habár nem jogerősen szabadságvesztéshüntetésre elítélték, a büntető eljárás tartama alatt és a büntetés kiállása után tíz év alatt, továbbá azt, aki vagy akinek véle közös háztartásban élő házastársa üzleténél vagy foglalkozásánál fogva erkölcsrendészeti ellenőrzés alatt áll, végül azt részességgel nyilvános helyen elkövetett botránnyokozás vagy ebben a a szabályrendeletben megállapított kihágás miatt két éven belül két ízben volt elítélve, a második ítélet jogerőre emelkedésétől számított két év alatt.

(2) Házfelügyelő alkalmazásáért sem a háztulajdonos, sem a szolgálatból kilépő házfelügyelő, sem bármely harmadik személy nem köthet ki ellenértéket. Az ilyen kikötés semmis és az e címen fizetett összeg visszakövetelhető.

(3) Ha a házat nem maga a háztulajdonos kezeli, a házfelügyelő alkalmazásának joga általában a szolgálati jogviszonyból eredő jogok és kötelezettségek azt illetik, aki a fennálló jogszabályok értelmében a ház kezelésére jogosult (hasznélvező, házhazsonbérlet, házgondnok, házkezelői jogkörrel felruházott zárgondnok vagy más személy).

A házfelügyelő kötelességei. — 59. §.

(1) A házfelügyelő köteles:

a) az 57. §. (1) és (2) bekezdésében meghatározott tennivalókat elvégezni;

b) a lakókkal szemben tiszteletudó és tárgyilagos magaviseletet tanúsítani és

c) mindazokat a tennivalókat is elvégezni, amelyeknek elvégzésére őt más jogszabály vagy hatósági rendelkezés kötelezi.

(2) A házfelügyelő a lakók családi életének belső viszonyait, továbbá az egyes lakók részére szóló vagy kézbesített hatósági iratok, valamint a lakóktól a hatóság részére átvett iratok tartalma felől csak hatóság részére várhat felvilágosítást.

(3) Az (1) bekezdés b) pontjában említett magatartás a házfelügyelő háznépére is kötelező.

(4) A háztulajdonos köteles a házfelügyelő rendelkezésére bocsátani a tennivalóinak elvégzéséhez szükséges tisztítóeszközöket és szerszámokat, amelyekért ellenértéket nem követelhet.

(5) A háztulajdonos a ház világításáról (20. §.), valamint a felvonó

üzembentartásáról és javításáról (27. §.) saját költségén köteles gondoskodni. Az ezzel ellenkező megállapodás semmis.

(6) A házfelügyelő nem végezhet olyan ipari természetű munkát, amely a fennálló jogszabályok értelmében csak ipari jogosítvány alapján végezhető.

A házfelügyelő jogköre. — 60. §.

(1) A házfelügyelő a bér átvételére nyugtázására jogosult, ha csak a háztulajdonos vagy házkezelő (házgondnok) a bérlet az ellenkezőről írásban nem értesítette.

(2) A házfelügyelő a bérlet felmondása érvényességének elismerésére csak akkor jogosult, ha erre őt a háztulajdonos vagy házkezelő (házgondnok) írásban meghatalmazta és ha a háztulajdonos vagy házkezelő erről a bérlet írásban értesítette.

(3) A házfelügyelőnek a bérleti szerződést felmondó nyilatkozata a bérlettel szemben érvénytelen, még akkor is, ha a felmondásra őt a háztulajdonos vagy a házkezelő (házgondnok) írásban meghatalmazta.

A házfelügyelő szolgálati viszonya. Szolgálati viszonyának rendes megszüntetése. — 61. §.

(1) A házfelügyelő szolgálati viszonyára vonatkozó kérdésekben — amennyiben azokat a jelen szabályrendeletnek kényszerítő jellegű rendelkezései vagy hatósági rendelkezé-

sek nem szabályozzák — a szolgálati szerződés rendelkezései, ezek hiányában a jelen szabályrendeletnek nem kényszerítő jellegű rendelkezései, illetőleg a magánjognak a szolgálati viszony tekintetében fennálló általános szabályai irányadók.

(2) A házfelügyelőnek a jelen szabályrendeletben nem szabályozott vagy hatósági rendelkezéssel meg nem állapított tennivalói tekintetében a háztulajdonos és házfelügyelő szabadon szerződhetnek.

(3) Olyan házban, amelyben bérlet van, sem a házfelügyelő, sem hozzátartozói a házfelügyelői tennivalókon kívül más teendőkre, különösen háztartási alkalmazotti munkára, továbbá magánszolgáltatásokra nem kötelezhetők.

(4) A háztulajdonos köteles a házfelügyelőnek a szolgálati viszony tartamára a kapuhoz lehetőleg közelebb és a közegészségügyi követelményeknek megfelelő szolgálati lakást adni, amelyet a házfelügyelő a szolgálati viszony megszűnése esetében azonnal kiürítve visszabocsátani köteles. Ha a házban tíznél több bérbeadás céljára szolgáló lakószoba van, a háztulajdonos a házfelügyelő szolgálati lakásáért külön ellenértéket nem követelhet; az ezzel ellenkező megállapodás semmis. A szolgálati lakásba vagy annak egy részébe lakót vagy ágyrajárót befogadni a háztulajdonos hozzájárulása nélkül nem szabad.

(Folytatjuk.)

SZÍNHÁZ

Németh Antal dr. nem mond le a Nemzeti Színház igazgatóságáról

Hivatalos felterjesztésben cáfolta meg a megtámadott igazgató Vojnovich Géza felsőházi állításait

Egyes lapok tulságos nagy lelkesedéssel vették át és kommentálták azt a hírt, hogy dr. Németh Antal, a Nemzeti Színház igazgatója a felsőházban elhangzott támadás következtében a lemondás gondolatával foglalkozik. Ismeretes, hogy a felsőházban Vojnovich Géza, a Nemzeti Színház egykori igazgatója bírálta erősen a jelenlegi igazgató, dr. Németh Antal működését. Ugy látszik, hogy a régi receptre ilyen híresztelésekkel akarják elvinni a kedvét dr. Németh Antalnak s így szeretnék lemondatni, hogy helyét a régi szellemben működő egyén vehesse át. Dr. Németh Antal a híresztelésekre a következő nyilatkozatot adta:

„Az a beállítás, hogy én sem felsőházi beszédre, sem az azt követő sajtótámadásokra nem válaszoltam és ebből arra következtetni, hogy lemondásra készülök, nem telet meg a valóságnak. Szerződésemm 1945 június 30-ig érvényes. A felsőházi beszéd minden egyes állítását statisztikai adatokkal és az igazságnak megfelelően tényekkel cáfoló feliratom teljes hatóságom előtt tekesz. A támadásnak hátterét részle-

tesen megvilágító elaboratum minden cdata természetesen nem tartozik nagy nyilvánosság elé és hogy mindebből felettes hatóságom mennyi közöl — nem védelmemre, hanem a közvélemény felvilágosítása céljából — azt az illetékesek határozzák meg. Sajtótámadásokra csak akkor reagálok, ha emberi vagy művészi becsületben sérteknék és akkor is bíróság előtt”.

Dr. Németh Antal védelmére egyébként az „Egyedül Vagyunk” is érdekes cikket közölt, amelyben összehasonlítja működését az őt támadó Vojnovich Géza volt igazgató működésével s a mérleg egyenlegeképpen megállapítja, hogy éppen Vojnovichnak nem lenne szabad bírálni utódját, mivel az ő idejében tehetségtelen zsidók tolokodtak fel a Nemzeti Színház színpadára s lemondásakor a színház több száz ezer pengős deficittel adta át.

A nyilatkozatból, amelyet dr. Németh Antal adott, egyébként világosan kitűnik hogy nem szándékozik lemondani, sőt teljes elégtételt akar venni az alaptalan támadásért.

Páetolia a

kezesztény ipact!

A színházi iroda közleménye: Minden este: Vén diófa

Hétfőn, kedden és szerdán este az idény kimagasló színházi eseménye a „Vén diófa” című operett-újdonosság van a színház műsorán. Gyönyörű kiállítás, pazar toilettek. Rengeteg humor és vidámság. Hangulatos muzika. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos jegyekről idejében gondoskodni.

Szerdán délután — Vízkereszt ünnepén — 1/4 órai kezdettel a legmulatságosabb operett-újdonosság a „Csak egy asszony van a világon...” kerül színre olcsó helyárrakkal. Jegyek: 40 fillértől 260 fillérig.

Csütörtökön este az idényben utolsó a nagyszerű „Bolond Asvayné” kerül színre olcsó helyárrakkal, Hotty Évával a címszerepben.

Pénteken este premier bérletben Vándor Kálmán: Idegen asszony c. színművét mutatja be a színház, mely az Új Magyar Színháznak volt nagyszerű műsordarabja. A bérleti előadása szombaton este.

HETI MŰSOR:

Hétfőn este: Vén diófa.

Kedden este: Vén diófa.

Szerdán délután: Csak egy asszony van a világon.

Szerdán este: Vén diófa.

Csütörtökön este: Bolond Asvayné.

Pénteken este: Idegen asszony — premier bérlet.

Szombaton délután: Mosoly országa.

Szombaton este: Idegen asszony — A bérlet.

Vasárnap d. u.: Gyöngyvirágos huszárszék.

Kivánsághangversenyt rendez a nagyváradai leventeparancsnokság

Nagyvárad. A mostani háboru eddigi folyamán szinte új műfajként nagy népszerűsége tett szert a kivánsághangverseny. Amióta Magyarország is hadbanáll, nálunk is havonként rendez a Magyar Vöröskereszt és a Rádió a kivánsághangversenyeket, amelyeken a legjobb művészeink állítják tudásukat a honvédek felvidítása szolgálatába. A kivánsághangversenyeket vidékre is kiterjesztették és nem egy helyen nagy sikerrel már meg is rendezték. A nagyváradai járási levente parancsnokság február 13-án és 14-én kivánsághangversenyt rendez, amely bevételét a jelen háboru hadigondozottainak, hadiárvaiknak támogatására fordítja. A kivánsághangversenyre már sikerült biztosítani Raffay Erzsébet, Szabó Miklós operaházi tagok és Kenessey Jenő operaházi harnagy fellépését. Az ország legnépszerűbb filmsztárjaival most folynak a tárgyalások. A kivánsághangverseny megrendezésére még visszatérünk.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

VITÉZ IMREDY BÉLA NAGYVÁRADRA JÖN. Nagyváradi. Saját tud. Ért. tesülésünk szerint egy kulturális eseményvel kapcsolatban január 24-én Nagyváradra jön. A közlebbi program ismertetésére visszatérünk.

ÜLÉST TART AZ EGYÜTTES PÉNZ-ÉS JOGÜGYI BIZOTTSÁG. Nagyváradi. Saját tud. A város törvényhatóságának együttes pénzügyi és jogügyi bizottsága január 5-én, kedden délután 5 órakor ülést tart a városháza kistanácstermében. Tárgysorozat szerepel a közüzmek szervezési szabályzatának megvitatása.

Megérkezett állomáshelyére Anglia új északafrikai minisztere. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: Az Exchange Telegraphe jelentése szerint Mc Millan, Nagybritannia új északafrikai minisztere megérkezett főhadiszállására és megkezdte szolgálatát új munkahelyén.

„Adjatok azért a Magyarországiért, amelynek eljöveteleért imádkozunk!”

A honvédszaládok támogatására adott minden fillér az eljövendő Magyarország záloga.

NINCS TEJESÜVEG ANGLIÁBAN! A napokban az egész angol sajtó tele volt a közönséghez intézett felhívással, amelyben azt kérték, hogy gyűjtsék össze a tejcsüveg- és joghurtcsüveg- és egyéb üvegeket és jövedelmüket, amint kiöntötték belőle a tejet, adják vissza a tejkereskedőnek. Az angol üveg- és porcellánipar munkásainak áthelyezése a hadiipari üzemekbe majdnem teljesen megbénította az üvegyártást, tehát a háziasszonyok most már tejcsüveggel kezdtek megvárni a polcra, ha volt valamit beletenni. Így aztán egyre kevesebb lett a napi forgalomban a tejcsüveg, ezért kénytelenek voltak az említett felhívást közzétenni. (TFK.)

*** Akinek a vérnyomása magas és szív működése rendetlen, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székletet, ha reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” kesernyűvizet iszik. Kérdezze meg orvosát!**

142 ARAB TUSZT VÉGEZTEK KI AZ ANGOLSZÁSZOK FRANCIA ÉSZAKAFRIKÁBAN. Párizs. (MTI) A NTL. jelentik: Egy clermont-ferrandi hetilap jelentése szerint Francia-Északafrikában az angol-amerikai katonai hatóságok 142 arab tuszt lövették agyon amiatt, hogy az arab lakosság nem hajlandó támogatni az angol-amerikai csapatokat.

Újból csökkentették Amerikában a folyékony üzemanyag kiszállítását. Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani jelentik: Henderson, az amerikai árelnöközési hivatal vezetője bejelentette, hogy január 3-ikától kezdve a folyékony üzemanyag kiutalására kerülő mennyiséget a 17 szövetséges államban további tíz százalékkal lecsökkentik.

Vizkereszt-istentisztelet az evangélikus templomban. Január 6-án, szerdán délelőtt 10 órai kezdettel az evangélikus templomban (Gróf Csáky István-utca 26.) vizkereszt-ünnepi istentisztelet lesz. Az ez alkalommal begyűlt perselyadományokat a pogánymisézés céljaira fordítják.

TIFUSZ ELLEN OLTJÁK A LAKOSÁGOT PALESZTINÁBAN. Izmir. (MTI) A NTL. jelentik: Jaffában és Tel-Avivban a palesztinai hatóságok elrendelték a lakosság tifusz elleni beoltását.

Az angol hadseregnek a 15 éves fiúk munkájára is szüksége van. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: Az angol hírszolgálat közlése szerint a brit hadügyminiszterium felhívást tett közzé, amelyben felszólítja a 14—15 éves fiúkat, hogy vállaljanak a hadseregben technikai szolgálatot. A felhívás szerint az illetők, mint acél munkások, forrasztók és egyéb ehhez hasonló munkakörben dolgoznának a hadsereg kötelékében.

Modern BUTOR olcsón MEZEINÉL
 festett kapható
 Szabadság-utca 12. és Szacsav-utca 48. Halok, kombinált szobák előszobák, konyhák.

SZLOVÁKIÁBAN IS ELVETTÉK A ZSIDÓBIRTOKOT. Szlovákiában összesen 163.346 hold erdő és szántóföld volt a zsidók kezén. Az új földreform keretében eddig 68.751 hold került kezesrény tulajdonba egyrészt vásárlással, másrészt kiutalással. A kisajátított föld többi része állami birtok lett.

A VÁROSI ZENEISKOLÁBAN a tanítás január hó 7-én, csütörtökön kezdődik.

HEGEDÜS LORÁND TEMETÉSE. A MOT. jelentik: Dr. Hegedüs Loránd nyug. pénzügyminisztert január 4-én, hétfőn délután 3 órakor temetik a Kerepesi-úti temetőben. A szertartást dr. Ravasz László református püspök végzi.

Portugáliában az állami bevételek negyven százalékát fordítják nemzetvédelmi célokra. Lisszabonból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: Az ezévi állami költségvetés jelentős emelkedést mutat. A kiadás és a bevétel egyenlő nagysága. A kiadások 40 százaléka nemzetvédelmi célokat szolgál.

MEGHALT DR. KEMENES ILLÉS BUDAPESTI FŐIGAZGATÓ. A MTL. jelentik: Dr. Kemenes Illés bencés szerzetes, főigazgató, a Magyar Erdemrend középkeresztjének és többzori kormányzó elismerés tulajdonosa január 3-án Sopronban elhunyt. Temetése január hó 5-én lesz. Kemenes Illés a klasszika filológia kiváló művelője volt a filológiai tanulmányai, valamint tankönyvei révén országos nevet vívott ki magának. Pannonhalmán, Budapesten és Ezertergomból került Budapestre főigazgatónak. Hivatalos elfoglaltsága mellett széleskörű társadalmi működést fejtett ki e ebben a munkájában magához tudta láncolni az embereket.

Megkezdtek az Egyesült Államokban a győzelmi adó fizetését. Madridból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: Az Egyesült Államokban, mint Washingtonból jelentik, szombaton először fizették az új győzelmi adót, amely minden 12 dolláron felüli heti kereset után 5 százalékot tesz ki. Ezen kívül 10 százalékot levontak a munkabérekből, mint hadikölcsönt. A hadikölcsön önkéntes jegyzése ugyans nem mutatott kielégítő eredményt.

TERMELÉSI CSATA BELGIUMBAN. Belgiumban az összes kertek területének nyolcvan százalékát konyhakertté kell átalakítani, a gazdálkodókat pedig kötelezték, hogy földjeik bizonyos részén csak kenyérgabonát és burgonyát termelhetnek. (TFK.)

A Biharmegyei Arutorgalmi Szövetkezet folyó hó 6-án délután 4 órakor a Hungária külteremben fontos megbeszélést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívjuk. Megbeszélés tárgya: az igazgatóság kibővítése, esetleges lemondások, nagyobb tőke bekapcsolódása és ennek mikénti felhasználása, alapszabály módosítása, esetleges indítványok. Igazgatóság.

ÓCSKAVAS MINDENÁRON! Sir Andrew Duncan bezerzési miniszter kijelentette az alsóházban, hogy a hadiiparnak sürgős szüksége van előrendű ócskavara, különben nem tudja vas- és acélgépjárműk az eddigi keretekben biztosítani. Ezért minden használatban nem lévő gépet beolvastanak, de elviek az épületek veszerendázatát is, ahol csak nélkülözhető. (TFK.)

„Gondoljunk katonáinkra, akiknek fegyvereit megacélozza, háttorságát és hősiességét fokozza az a tudat, hogy itthon mindenki részt vállal családjuk gondjából!”

A honvédszaládok javára megindított gyűjtésre adakozni elsőrendű hazafias kötelesség!

VISSZATÉRT BERLINBE A TÖRÖK NAGYKÖVET. Istanbul. (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: A berlini török nagykövet szombaton elutazása előtt a következő nyilatkozatot tette: Törökország és Németország között a kapcsolatok aktívvá válnak és barátságosak. Époly megelégedéssel térek vissza állomáshelyemre, mint ahogyan ide jöttem. A berlini török nagykövet búcsúztatására a pályaudvaron megjelent Papen ankarai német nagykövet is.

Eladó ház

főutca közelében 1x3, 1x2 szobás; komfortos, nagy utcai telekkel, ár 55.000 P. Másik 1x2 szobás komfortos 1x1, nem komfortos. Egy kétszobás azonnal elfogalható, ár 30.000 P. Több kisebb, nagyobb házak, szőlők, földek, telkek.

TATAY SÁNDORNÉ
 Szigligeti-utca 12. szám.

FELHÍVÁS A LEGÉNYEGYLET ÉNEKKARÁNAK TAGJAIHOZ. Tudomására hozzuk tagjainknak, hogy énekkarunk az új esztendőben január hó 5-én, kedden este 7 órakor kezd megújuló működését. Kérjük tagjainkat, hogy az énekkari próbán pontosan szíveskedjenek megjelenni. Új tagok jelentkezését is szívesen fogadjuk. Elnökség.

FÖLDRENGÉS VOLT A HORVÁT TENGERPARTON. (Zágráb) A horvát fővárosban a földrengést jelző készülék igen erős földrengést jelzett 280 kilométernyire Zágrábtól. Valószínűen Horvátország tengerpartján volt a rengések központja. A földrengés Zágrábban is erősen érezték, de az semmiféle jelentősebb kárt nem okozott.

Iskolaválasztási tanácsadás a fővárosban

A Székesfővárosi Pályaválasztási Tanácsadó és Képességvizsgáló Intézet (VIII. Mária Terézia-tér 8.) igazgatósága felhívja a szülők és az ifjúság figyelmét arra, hogy az Intézet a meghozzabbított karácsonyi szünet alatt is **állandóan nyitva van és rendelkezésére áll a képességvizgálatra jelentkező vagy pályaválasztási (iskolaválasztási) tanácsadást kérő ifjúságnak.** Csoportos képességvizgálatok vannak: **hétfőn** délelőtt a 10—13 éves, **szerdán** a 14—17 éves, **pénteken** a 18 éves és idősebb ifjúság részére. Célserű a vizgálatokra levélben vagy telefonon (144—767) előzetesen jelentkezni. Vidékről érkező tanulók soron kívül is kérhetik a képességvizgálatot.

Az iskolaválasztáshoz szükséges képességvizgálatokat időszerevé teszi az a körülmény, hogy számos magasabbfokú tanintézetben már az I. félév befejezése után be kell nyújtani a felvételi pályázatokat. A szülők helyesen tekinthetnek rá, ha a gyermek egész életére döntő fontosságú iskolaválasztási elhatározás előtt kikérik a képességvizsgáló és tanácsadó intézet tudományos szakvéleményét, amire most jó alkalmat nyújt a hosszú karácsonyi szünet is.

Pályázati hirdetés a bihardíószegi szőlőmunkás iskolába való felvételre

A bihardíószegi m. kir. szőlőmunkásiskola 1943. tanévre tanulók felvétele céljából pályázatot hirdet.

Az iskola célja szőlőmunkásoknak ezülművelésben és borkezelésben gyakorlati kiképzése.

A tanév 1943 március 1-én kezdődik és november hó 30-án végződik.

Tanulóknak az a nőtlen, 18-ik életévüket betöltött és 30 évesnél nem idősebb kizárólag földműveléssel, vagy ezülműveléssel, vagy gazdasági munkákkal foglalkozó pályázók vehetők fel, akik legalább az elemi iskola négy osztályát sikerrel elvégezték, ép, erős, egészséges, gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkattal bírnak és fedhetlen előéletűek.

Szülősgazdák fiai, vagy akik katonai szolgálatot, vagy magasabb iskolai képzettséget igazolnak, a felvételnél előnyben részesülnek.

A tanulók részére tanulóotthon (internátus) áll rendelkezésre, ahol a tanulásban végzett munkájuk fejében teljes ellátást kapnak.

Minden tanuló köteles magával hozni a legegyszerűsebb ruházati tárgyakat, továbbá egy metszőollót és oltókéet.

A felvétel iránti kérvények hozzám címezve legkésőbb 1943. január hó 15-ig az iskola vezetőségéhez adandók be. A kérvényhez csatolni kell a születési anyakönyvi kivonatot, az iskolai bizonyítványt, a községi előjáróság által kiállított igazolványt arról, hogy a folyamodó kizárólag földműveléssel vagy szőlő (bor) gazdasági munkákkal foglalkozik, hatósági orvosi bizonyítványt, végül hatósági erkölcsi bizonyítványt, mely hat hónapnál régebbi kelte nem lehet és a nőtlenséget igazoló bizonyítványt.

A pályázati kérvények elintézéséről az iskola vezetősége fogja a pályázatot a tanév megkezdése előtt írásban értesíteni.

A véges egykerti népmozgalma

SZÜLETÉS. Fabriczy Gyula városi adótitst leánya Anikó. Dömötör György m. kir. honvédmester leánya Valéria Mária. Pálfi Imre máv. üzemi altiszt fia Gergely. Lichtschein Adolf sütősegéd leánya Judit. Gulyás Gyula posta altiszt leánya Anna Mária. Fodor József szabósegéd fia Béla. Schneider Ferenc üvegesítő fia Ferenc András. Hasznos Imre kereskedelmi iskola igazgató fia Miklós Kálmán Árpád. Csorba Zoltán kovács leánya Zsuzsanna. László Lajos kisbirtokos fia Imre. Farkas Mihály kéményseprősegéd fia Mihály János. Ambrus Imre gyárimunkás fia János. Bégányi Sándor városi vasuti fékező leánya Rózsa. Paul Lázár napszámos fia Leontin. Markocsán Pál sütősegéd leánya Klára. Katalin. Hangrád Márton cipőfelsőrészkesztősegéd fia Tibor. Megyesi József cipészsegéd leánya Etelka Gyöngyi. Bogdándi Ágoston kovácsmester leánya Anna. Tóth Sándor napszámos leánya Ibolya Erzsébet. V. Borsi Sándor napszámos fia Sándor József. Topschall József Tibor körjegyző fia József. Alberti István m. kir. rendőr fia István. Derecskei Imre órá- és ékszerész leánya Emilia. Gorza Lajos vízvezetékvezetősegéd fia Tibor. Bozsák Mihály Géza sodronyszövő gyáros fia Helmut Vilmos. Miheller Károly cipészsegéd fia Károly József. Simon Gyula kövezősegéd leánya Julianna Erzsébet. Erdélyi Imre Sándor posta altiszt leánya Mária Magdolna. Vigh János honvéd főtörzsmester fia László János István. Weingarten Ferenc magántisztviselő fia Róbert. Löwy Inda rabbi leánya Szulamit. Mihály Aladár Áron magántisztviselő fia Róbert. Kovács Imre kertész leánya Anna Mária. Dr Dobay Kálmán ügyvéd fia Ákos Kálmán Ferenc. Simonfai László Elek Frigyes Gyula mérnök fia György. Jeremiás Sándor magántisztviselő leánya Mária Éva. Bodnár Márton asztalos fia Márton János. Dr Hajdu Endre Geza körorvos fia Géza Miklós. Roszkopf Béla magántisztviselő fia Ferenc. Ödön. Bihari Barna m. kir. postafőtiszt leánya Mária. Irén. Vultur József m. kir. postaltiszt fia József Lajos. Bör Dező asztalossegéd leánya Iona Etelka Erzsébet. Orendi Lajos moztulajdonos fia István András János. Szabó Sándor szabósegéd fia István Sándor. Benke József vinceré fia Lajos. Graur Tivadar napszámos fia Flóra János

HÁZASSÁG. Dr Endrényi Ferenc Béla Emil m. kir. rendőr s. fogalmazó és Oláh Edit Mária. Prikop Vilmos vízvezetékvezetősegéd és Lovasi Irén. Dr Kardos Zoltán áll. körorvos és Kovács Viola Irén. Somogyi Dániel mozi gépész és Mikló Erzsébet. Boros István asztalossegéd és Megyesi Irma. Klementis Kálmán Gyula magántisztviselő és Szorádi Gizella Viktória. Kristó József Ferenc fűszerkereskedősegéd és Todics Olga. Herman Miklós Sándor vaskereskedősegéd és Csizmadia Ágnes. Lakatos Ferenc János villany és rádió műszerész és Turi Terézia. Kristó Elemér máv. élelmező és Bajusz Szeréna. Márton Endre József kárpitossegéd és Kékedi Julianna. Buzle Pál munkás és Kiss Mária. Dr Eisenmayer Jenő József OTI orvos és Singer Augusztina Márta. Pető Gyula molnársegéd és Urszaj Rozália. Boldok István máv. vonatvezető és

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakkereskedése, átvitása **Ács Tibor.** Széchenyi ter 6.

Oláh Irén Anna. Gavrillette Ernő Miklós műszaki tisztviselő és Mohilla Emilia Jozsefa. Timina László Béla rőföskereskedősegéd és Maros Vilmos. Kolozsvári Imre férfiniszabómester és Schön Valéria Anna. Varga Zoltán Géza villanyzerelősegéd és Krecz Julianna. Döme Tivadar János Gyula máv. tisztviselő és Tiszai Irén. Gáspár István vm. számellenőr és Imrik Klára Gizella. Fekete Lajos kf. napszámos és Erdei Julianna. Szabó Sándor szabósegéd és Hajdu Iona. Erdei Lajos butorfestősegéd és Biró Iona Piroška. Darabont Árpád Zoltán egyetemi hallgató és Kiss Andronika Iona Erzsébet Benedikte. Kovács Loránt László „Adria” biztosító vezértitkára és Gál Aranka. Eppinger László géplakatossegéd és Ungár Klára. Horváth Lajos Gergely kereskedelmi utazó és Lovas Margit. Kovács Pál elektróméchanikus és Tirila Rebeka.

HALÁLOZÁS. Özv. Kiss Sámuelné Farkas Katalin 76 éves. Vigh Endréné Nyíri Iona 23 éves. Özv. Kovács Józsefné Fekete Julianna 78 éves. Nagy Gábor 60 éves. Molnár László 29 év. Imre Jolán 68 éves. Barna Károly 36 éves. Klein Dávid 71 éves. Hönig Erzsébet 43 éves. Novoth Károly 33 éves. Gitye Demeter 78 éves. Nagy Ilés 72 éves. Szabó Mihály 9 éves. Molnár József 44 éves. Özv. Heimann Dávidné Stiglicz Malvin 88 éves. Özv.

Bika Miklósné Márkus Mária 48 éves. Strobeck Károlyné Vindits Rozália 63 éves. Duchnovszky Antal 68 éves. Vári József 77 éves. Özv. Török Lajosné Mikó Rozália 50 éves. Lázár Mihály 41 éves. Bárány Etelka 1 éves. Dorsoszy Ferenc 41 éves. Özv. Katona Mihályné Miczak Mária 82 éves. Gaborás Virág 54 éves. Fekete Mária 11 éves. Goldstein Albert 81 éves. Özv. Pomázi Mártonné Cseh Anna 82 éves. Rosenthal Jenő 51 éves. Özv. Beke Sándorné Eszenyi Lidia 54 éves. Cseke Imre 28 éves. Prém Márton 80 éves. Kun Márton 2 és fél éves. Schneller Robertné Juhász Veronika 30 éves. Özv. Fischer Mártonné sz. Vinczenberg Marcella 93 éves. Bancs Virág 5 éves. Takács Imre 36 éves. Füstös Sára 43 éves. Jova Gáborné Szabó Róza 59 éves. Ferenczi Elek 41 éves. Für Sándor 37 éves. Baum Abraham 49 éves. Banyik Sándorné sz. Spiczler Mária 54 éves. Özv. Koru Lajosné Karakas Iona 68 éves. Hazsa János József 8 éves. Óváry Béla 67 éves. Özv. Gyöngyi Lajosné Balogh Judit 75 éves. Kővári Tivadarné Szabó Anna 31 éves. Glück Ida Ráchel 24 éves. Kruzslyt Pál 82 éves. Özv. Gottlieb Józsefné Heimovits Sarolta 60 éves. Kovács Józsefné Török Borbála 57 éves. Lőrincz László Imre 2 hónapos. Szentkirályi Zsófia 3 hónapos. Kovács Róza, 2 hónapos. T. Ripák Teréz 36 éves. Steiner Ibolya 22 éves. Balogh Imre 71 éves.

Férfiruhákat, használtakat legiobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használatra üzletében Bémer-tér 1. (négybarán) hívásra hához járók.

RÁDIÓ

SZERDA, JANUÁR 6. Budapest I.

8.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
8.45 Hírek.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a budavári Koronázó főtemplomból. A szentbeszédet Hamvas Endre dr budapesti érseki általános helytartó mondja.
11.15 Egyházi ének- és szentbeszéd a Rózsák-terén levő görög katolikus magyar plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben Krajnyák Gábor tb. kanonok, plébános mondja.
13.00 A Rádiózenekar műsorából.
14.00 Művészelemek.
15.00 Közvetítés az ujbpesti Vécsey-utcai kisdudóvóból.
15.25 Pertis Pali cigányzenekara.
16.00 Kádár Erzsébet beszél Aradról.
17.00 Liszt: Bevezetés és fuga az „Ad nos ad salutem undom” fantáziából.
17.10 Székács Aladár emlékezete.
17.50 Mátray Erzséj csevegése.
18.00 Honvédműsor.
19.05 Ki mit szeret?
20.05 A zöld légy és a sárga mókus. Hangjáték egy felvonásban.
20.35 Váczy Károly zongorázik.
21.10 A pólustól az egyenlítőig.
22.10 A Rádiózenekar műsorából
23.10 Magyar nóták.

Budapest II.

11.15 Könnyű zene.
17.00 Filmdalok.
17.30 Gosztonyi Gyula előadása.
18.05 Az Operaház előadásának közvetítése: Trubadur.

magyar. Bogner Mária Margitról beszél P. Csávóssy Elemér.
12.10 Rádiózenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Ilinczy László tánczenekara.
15.20 Suki Tóni cigányzenekara.
16.00 Közművelődési előadássorozat.
17.00 Tarjáni Tóth Ida cimbalomegyüttese.
17.20 A Földművelésügyi Miniszterium rádióelőadássorozata.
17.45 Charbier-művek.
18.00 Magyarország tájai Petőfi verseiből.
18.35 A Nemzeti Bank Pénzjegynyomdájának Énekkara.
19.05 A három Erkel. Rádióbránd
20.20 Dr Révay József előadása.
20.50 Operettrészletek.
22.10 Részletek az Operaház zenekarának műsorából.
22.50 I. rész: Egyvelegek. II. rész: Tánczene.

Budapest II.

18.40 Uj japán hanglemezek.
19.30 Francia nyelvoktatás.
20.00 Látogatás a postamesterek nyugdíjgyűlésének székházában.
20.20 Szudy Nándorné zongorázik.
20.50 Dr Beretvás Nagy Sándor egyetemi magántanár megemlékezése Nagyváthy Jánosról.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 7. Budapest I.

5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.40 Ébresztő. Torna. Hírek Közlemények. Reggeli zene.
10.15 Szórakoztatás zene.
11.15 Hegedűs Miklós hegedül.
11.40 A legújabb boldoggá avatandó

Keresztény magyar keresztény magyarnál vásárol

Január közepén megnyílik a Teiközpont nagyváradí fiókja

Nagyvárad. Tejértelmezést tartottak Panyigai OMTK helyi vezetőjének, Dobay aljegyzőnek, Varga tanácsnoknak és Imrik László aljegyzőnek részvételével. Dr Soós István polgármester vezetésével. Gondoskodás történt, hogy egy évnél fiatalabb gyermekek részére, akiknek ételszükséglet a tej, megfelelő mennyiség álljon rendelkezésre. Január 15-én egyébként megnyílik az OMTK helyi fiókja, addig tisztázódik az a kérdés, hogy Nagyváradon a termelők a tejrendelet értelmében mennyi tejet kötelesek beszállítani.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Aranyat, ezüstöt, briliánt vásárol Tarján órá-ékszerész, Rákóczi-ut 8. 185
Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek Viktor ékszerész, Rákóczi-ut 3. 356
Fajalmák olcsón beszerezhetők, üres ládák eladók. Szacsavay-u. 17. Pincében. 581
Aranyat, ezüstöt, dragaköveket veszek. Haslinger ékszerész, Rákóczi-ut 8. szám. 363
Eladók regények. Dr Baditz, Miskolc. 611
Allólétrát vennék, jó állapotban. Csengeri-utca 21. 627

Ingatlan

Eladó Várady Zsigmond-utcában. Közútempalota közelében egy darab háromszobás, négy darab egyszobás lakásból álló, kitűnő karban levő bérház, 35.000 pengő alkalmi áron. **Jelinek** ingatlaniroda, Teleki-u. 2. 626
Eladó sok ingatlan. **Kölcsönök** kaphatók betáblázásra. **Jelinek** ingatlaniroda. Teleki-u. 2. irodai órák 9-től 2-ig. 625

Állást keres

Villanyszerelő, aki önállóan dolgozik, azonnal állást keres vidékre is. Címelt a kádca. 629

Hűlőléle

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja. Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

Szabó Ferenc Gyorsíró-és Gépiskolájában
Nagyvárad, Sal Ferenc-utca 12.
(Eng. szám: 3329-1941-42.) január 7-én új tanfolyam kezdődik. Jelentkezni lehet 4-től. Védőknek vasutj kedvezmény.
Telefon 34-05.

VARRÓGÉP javítása, alkatrészek Jakab műszerésznél, Kossuth-utca 5.
Vendéglői konyha bérbeadó. Cim a kiadóban. 628

KIADÓTULAJDONOS.
szent László-nyomda R. T.

76- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád **Dr Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda R. T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. Dezső-utca 5. szám. körforgógépén, Nagyvárad, Szllágyi